

ALKUTUOTANTO (2019)

Tekijöiden ajatuksia, osa 5 – Näyttelijä **Tommi Kainulainen**

Olet tehnyt siirtymän näyttelijästä ohjaajaksi, ja edellisen kerran olet ollut näyttämöllä Alkutuotannon ensimmäisessä tuotannossa lähes 7 vuotta sitten. Miltä tuntuu palata uudestaan tutun teoksen äärelle, ja samalla näyttelijän rooliin?

Koska olen nykyään enemmän katsomon puolella, on virkistävää ja inspiroivaa päästä sen vastapainoksi leikkimään näyttämölle. Näyttelijänä on myös kiinnostavaa päästä näyttelemään jotain muuta kuin realistista ihmiskuvaa: tässä näytellään sekä ihmisiä että eläimiä ja tyyllilaji on karnevalistinen ja leikkisä. Se vapauttaa mielikuvitusta semmoiseen suuntaan, mihin naturalistinen näyttelijäntyö ei veny. Se on yksi syy miksi on kiva palata Alkutuotantoon.

En erityisesti jännitä paluuta näyttämölle, vaikka ensimmäisen koyleisön kanssa jännitys pääsikin yllättämään. Mulla on tällainen ohjenuora, että ohjaajana pyrin järjestykseen, näyttelijänä anarkiaan – semmoiseen lempeään anarkiaan. Tätä puolta on ollut kiva päästä tuomaan itsestään esiin. Se on värittänyt ajatusmaailmaa myös tässä tekemisessä. Toki otan vastaanäyttelijän huomioon ja yhdessä rakennetaan teosta. Ei mennä egojen kautta vaan yhteisen tarinankerronnan kautta. Aleksin kanssa on ihanaa näytellä kun keskinäinen luottamus ja kunnioitus on niin kova!

Nautin myös paluusta näyttelijänä Lahden kaupunginteatterin Eero-näyttämölle, jossa olen ottanut ensi askeleitani ammattilaisena Villi nuoruuteni -esityksessä vuonna 1998. Myöhemmin olen myös ohjannut tälle näyttämölle.

Miten tällä kertaa olet valmistautunut esityksen tekemiseen?

Aloitin fyysisen valmistautumisen tehtävään jo vuosi sitten ryhtymällä kuntokuurille. Tätä kautta löysin uudeksi harrastukseksi pitkän matkan juoksemisen. Piti aloittaa tiukka treeniohjelma, että seitsemän vuotta vanhempana jaksaa hyppiä 2,5 tuntia lavalla – ja puhua samaan aikaan.

Mikä määrittää ympäristösuhdettasi?

Seitsemän vuoden aikana oma suhde luontoon on muuttunut merkityksellisemmäksi. Tuotantojen välissä on ollut elämässäni sellainen jakso, jossa olen ollut vapaaehtoisesti asunnoton. Olen asunut jurttatyyppisessä asumuksessa sekä puulämmitteisissä ekotaloissa, paikoissa mihin ei tullut juoksevaa vettä ja missä oman olemisen eteen täytyy tehdä töitä. Kukaan muu ei sitä paskaa biohajoavasta huussista sinun puolestasi ulos kannan. Kylmä tulee, jos ei hakkaa polttopuita. Tuntuu, että olen yrittänyt päästä lähemmäs ympäristöä enkä yrittänyt häivyttää niitä ympäröiviä olosuhteita niin kuin kaupunkiolosuhteissa helposti tapahtuu, kun vesi ja lämpö on valmiina saatavilla. Koetaan helposti itsemme erillisiksi niistä olosuhteista, tai että ne ovat kiusaamassa meitä, sen sijaan että oma toimintamme olisi niiden kanssa synkassa.

Nämä kokemukset ja valinnat ovat kypsyttäneet omaa ajattelua ja muuttaneet suhdettani aiheeseen. Olen nyt valmiimpi käsittelemään sitä myös näyttämön puolelta. Tämä ehkä välittyy katsojalle omasta tekemisestäni jonkinlaisena rauhana. Valitettavasti tällä hetkellä elämäntilanne on sellainen, että ei ole mahdollista puulämmitteisessä asumuksessa asua, mutta sitä kohti, sitä kohti. Ja kyllä, tiedostan myös sen, ettei puulämmittäminen ole sekään ongelmatonta ympäristön kannalta.

Mikä teos on vaikuttanut ajatteluusi esityksen valmistamisen aikana, mihin suosittelisit tutustumaan aiheeseen liittyen?

Olen katsonut muun muassa dokumentteja, erityisesti järisytti Villiä menoa valtamerillä. Se ei ole enää YLE Areenasta katsottavissa, mutta tässä tietoa tiivistettynä (<http://ekompielama.fi/miksi-ekommin/villia-menoa-valtamerilla>). On hurjaa miten Jonni Pantzarin jo seitsemän vuotta sitten näytelmään mukaan otetut ennustukset alkavat jo nyt toteuttaa itseään ja ovet päivänpolttavia uutisia. Vauhti kiihtyy.